

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 januari 2017

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek van de
inkomstenbelastingen 1992 wat de fiscale
bemiddeling bij betwisting van het kadastraal
inkomen betreft**

AMENDEMENTEN

*Zie:*Doc 54 **1521/ (2015/2016):**

001: Wetsvoorstel van mevrouw Van Cauter en de heer Van Biesen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 janvier 2017

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code des impôts sur les revenus
1992 en ce qui concerne la conciliation fiscale
en cas de contestation du revenu cadastral**

AMENDEMENTS

*Voir:*Doc 54 **1521/ (2015/2016):**

001: Proposition de loi de Mme Van Cauter et M. Van Biesen.

5649

Nr. 1 VAN MEVROUW **VAN CAUTER** EN DE HEER **VAN BIESEN**

HOOFDSTUK 1 (*NIEUW*)

Een hoofdstuk 1 invoegen, dat artikel 1 bevat, luidende:

“Hoofdstuk 1: Algemene bepaling”.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Luk VAN BIESEN (Open Vld)

N° 1 DE MME **VAN CAUTER** ET M. **VAN BIESEN**

CHAPITRE 1ER (*NOUVEAU*)

Insérer un chapitre 1er, comprenant l'article 1er et intitulé:

“Chapitre 1er. Disposition générale”.

Nr. 2 VAN MEVROUW **VAN CAUTER** EN DE HEER **VAN BIESEN**

HOOFDSTUK 2 (*NIEUW*)

Na artikel 1, hoofdstuk 2 invoegen, luidende:

“Hoofdstuk 2. Overdracht van de bevoegdheid inzake kwijschelding van belastingverhogingen en fiscale administratieve boeten”.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Luk VAN BIESEN (Open Vld)

N° 2 DE MME **VAN CAUTER** ET M. **VAN BIESEN**

CHAPITRE 2 (*NOUVEAU*)

Après l’article 1er, insérer un chapitre 2 intitulé:

“Chapitre 2. Transfert de la compétence relative à la remise d’accroissements d’impôts et d’amendes administratives fiscales”.

Nr. 3 VAN MEVROUW VAN CAUTER EN DE HEER VAN BIESEN

Art. 2 (nieuw)

In het voornoemde hoofdstuk 2, artikel 2 invoegen, luidende:

“Art. 2. Artikel 9 van het Organiek Besluit van de Regent van 18 maart 1831 van het bestuur van 's lands middelen is niet van toepassing voor wat betreft de inkomstenbelastingen en de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.”.

VERANTWOORDING

Overeenkomstig artikel 9 van het Organiek Besluit van 18 maart 1831 van het bestuur van 's landsmiddelen kan de minister van Financiën de belastingverhogingen of boeten die aan de belastingplichtige zijn opgelegd, kwijtschelden of verminderen. Die sancties moeten dan wel definitief zijn geworden, alle beroepsmogelijkheden (administratief en juridictioneel) moeten dus zijn uitgeput.

In aanbeveling nummer 63 opgenomen in het verslag van 7 mei 2009 van de parlementaire onderzoekscommissie naar de grote fraudedossiers wordt met betrekking tot de bevoegdheid inzake administratieve sancties gesteld dat *“de bevoegdheid waarover de minister van Financiën krachtens artikel 9 van het Organiek Besluit van 18 maart 1831 van het bestuur van 's landsmiddelen beschikt zodanig dient te worden georganiseerd “dat de tussenkomst van de minister voor de beslissingen tot kwijtschelding niet meer vereist is.”.* Aanbeveling nummer 64 van hetzelfde verslag beoogt een inventaris bij te houden *“van de verzoeken om tussenbeide te komen, met toepassing van het genaderecht, in een register dat wordt bezorgd aan het Rekenhof. Dat brengt op zijn beurt jaarlijks aan de Kamer van volksvertegenwoordigers verslag uit, met inachtneming van de beginselen van de persoonlijke levenssfeer en de anonimiteit van de belastingplichtigen.”.*

Het verslag van het Rekenhof van januari 2004 over de fiscale maatregelen voor belastingplichtigen met betaalmoeilijkheden, sluit aan bij het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie. Het Rekenhof maakt daarbij melding van een nieuwe procedure die in projectfase zou zitten en waarbij de fiscale bemiddelingsdienst als onafhankelijke instantie over de kwijtscheldingen zou beslissen. Dat voorstel is evenwel nooit uit de projectfase geraakt. Het Rekenhof acht

N° 3 DE MME VAN CAUTER ET M. VAN BIESEN

Art. 2 (nouveau)

Dans le chapitre 2 précité, insérer un article 2 rédigé comme suit:

“Art. 2. L'article 9 de l'arrêté du Régent du 18 mars 1831 organique de l'administration des finances n'est pas d'application en ce qui concerne les impôts sur les revenus et les taxes assimilées aux impôts sur les revenus.”.

JUSTIFICATION

En vertu de l'article 9 de l'arrêté du Régent du 18 mars 1831 organique de l'administration des finances, le ministre des Finances peut procéder à une remise ou à une réduction des accroissements d'impôts ou amendes qui sont infligés au contribuable. Ces sanctions doivent être devenues définitives, toutes les possibilités de recours (administratives et juridictionnelles) doivent donc être épuisées.

La recommandation n° 63 figurant dans le rapport du 7 mai 2009 de la commission d'enquête parlementaire sur les grands dossiers de fraude stipule, en ce qui concerne la compétence relative aux sanctions administratives, que *“le pouvoir dont dispose le ministre des Finances en vertu de l'article 9 de l'arrêté du 18 mars 1831 organique de l'administration des Finances [doit être organisé] de telle sorte que l'intervention du ministre concernant des décisions de remises ne soit plus requise”.* La recommandation n° 64 du même rapport vise à *“tenir un répertoire des demandes d'interventions en exercice du droit de grâce dans un registre transmis à la Cour des comptes qui fera rapport annuellement à la Chambre des représentants dans le respect du principe de la vie privée et de l'anonymat des contribuables.”.*

Le rapport de la Cour des comptes de janvier 2014 relatif aux mesures fiscales en faveur des contribuables en difficulté de paiement va dans le même sens que celui de la commission d'enquête parlementaire. La Cour des comptes y fait état d'une nouvelle procédure en projet en vertu de laquelle le collège de la conciliation fiscale statuerait, en tant qu'instance indépendante, sur la remise. Cette procédure en est toutefois restée au stade de projet. La Cour des comptes estime qu'il

het wenselijk de procedure te vereenvoudigen, door bijvoorbeeld sommige fases over te slaan of door de belangrijkste aspecten van het onderzoek van de dossiers te centraliseren in één cel.

Het Rekenhof is tevens ook van oordeel “dat de administratie een specifieke rapportering moet ontwikkelen over de budgettaire gevolgen van de kwijtschelding van boeten en verhogingen. In die rapportering zou ook een onderscheid moeten worden gemaakt tussen kwijtscheldingen aan rechtspersonen en kwijtscheldingen aan natuurlijke personen, onderworpen aan een bepaald type belasting. Het Rekenhof is bovendien van oordeel dat de statistieken in verband met de kwijtschelding van verhogingen en boeten (...) in het jaarverslag van de FOD Financiën zouden moeten worden opgenomen.” De artikelen 2 tot 4 beogen de uitvoering van aanbeveling 63 van de parlementaire onderzoekscommissie en houden rekening met het verslag van het Rekenhof. Vanuit de transversale aanpak van de fiscale bemiddelingsdienst, dus zowel op het vlak van de heffing van de belastingen en de rechten als van de invordering ervan, is deze dienst als geen ander geplaatst om de gepastheid van deze gratiemaatregel te beoordelen, mede in het kader van een betere inning van de resterende hoofdsom en accessoria. De dienst kan daartoe in de beslissing voorwaarden en nadere regels opleggen.

Er wordt geopteerd voor een wetgevend initiatief en niet voor een delegatie zoals van toepassing inzake andere federale indirecte belastingen. Een delegatie kan immers niet de volledige bevoegdheid verlenen maar slechts een gedeelte ervan. Een delegatie heft dus de bevoegdheid van de minister niet op. Een aanpassing van het Regentsbesluit via legistische weg is bijgevolg noodzakelijk om de door de minister van Financiën uitgeoefende bevoegdheid in dit verband aan de fiscale bemiddelingsdienst toe te kennen. Bovendien bestaat de mogelijkheid dat de persoon aan wie wordt gedelegeerd, zich eerder reeds heeft uitgesproken over een administratief geschil, en/of het juridictioneel geschil heeft behandeld en verdedigd.

Die persoon zou nu een nieuwe beslissing moeten nemen, buiten de fiscale wettelijke regels tot vaststelling van de belasting maar op basis van een gedrag of feitelijke situatie ten aanzien van de belastingplichtige. De onpartijdigheid en neutraliteit van dergelijke beslissing kan daarbij moeilijk worden gegarandeerd.

Daartegenover behoren waarden als objectiviteit, onafhankelijkheid en onpartijdigheid tot de essentiële kenmerken en doelstellingen van de fiscale bemiddelingsdienst. In een eerste fase blijft die overdracht van bevoegdheden uitsluitend beperkt tot de inkomstenbelastingen en de met

serait souhaitable de simplifier la procédure en supprimant certaines étapes ou en centralisant les principaux aspects de l’instruction des dossiers dans une cellule unique.

La Cour des comptes considère par ailleurs que l’administration doit développer “un rapportage dédié spécifiquement aux conséquences budgétaires de la remise des amendes et accroissements. Ce rapportage devrait également distinguer les remises accordées aux différentes personnes concernées, morales ou physiques, assujetties à tel ou tel impôt. La Cour des comptes estime, en outre, que les statistiques relatives aux remises d’accroissements et d’amendes (...) devraient figurer dans le rapport annuel du SPF Finances.” Les articles 2 à 4, qui visent à mettre en œuvre la recommandation 63 de la commission d’enquête parlementaire, tiennent compte du rapport précité. De par son approche transversale, qui englobe à la fois la perception des impôts et des droits et le recouvrement de ceux-ci, le collège de la conciliation fiscale est le mieux placé pour apprécier le bien-fondé de cette mesure de grâce, notamment dans la perspective d’un meilleur recouvrement du solde du principal et des accessoires. Il peut à cet effet imposer des conditions et modalités dans sa décision.

C’est pour une initiative législative qu’il a été opté et non pour une délégation comme c’est le cas pour d’autres taxes fédérales indirectes. En effet, dans le cas d’une délégation, seule une partie de la compétence est octroyée, ce qui signifie que la compétence du ministre subsiste. Pour que la compétence exercée en la matière par le ministre des Finances puisse être attribuée au collège de la conciliation fiscale, il est dès lors nécessaire d’adapter l’arrêté du Régent par voie législative. Il se peut en outre que la personne à qui cette compétence est déléguée se soit déjà prononcée dans le passé sur un litige administratif et/ou qu’elle ait traité le litige juridictionnel et défendu des intérêts dans ce cadre.

Cette même personne devrait à présent prendre une nouvelle décision, non pas en application des règles fiscales légales en matière d’établissement de l’impôt, mais sur la base d’un comportement ou d’une situation de fait en rapport avec le contribuable. Dans ces conditions, l’impartialité et la neutralité d’une telle décision peut difficilement être garantie.

Des valeurs telles que l’objectivité, l’autonomie et l’impartialité font en revanche partie des traits et des objectifs essentiels du service de conciliation fiscale. Dans une première phase, le transfert de compétences restera exclusivement limité aux impôts sur les revenus et aux taxes assimilées à

de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen. Het genaderecht van de minister van Financiën blijft, “voor wat betreft de toepassing van de wetten en besluiten betreffende registratie- hypotheek- en griffierechten, successierechten, zegelrechten, met het zegel gelijkgestelde taksen en belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen,” bij dienstorder van 2 december 1991 “gedelegeerd aan de directeur-generaal van de BTW, registratie en domeinen, met vermogen ze verder over te dragen aan de ambtenaren die hij aanwijst.”

Het tijdstip waarop de belastingverhoging of boete “definitief” is geworden, kan, wat betreft de inkomstenbelastingen en de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen immers duidelijk worden bepaald wat minder het geval is voor bijvoorbeeld de btw. Momenteel zit daarenboven de “harmonisering” van de fiscale procedures in de projectfase zodat in afwachting de verzoeken om kwijtschelding van de boeten in deze materie niet altijd kunnen worden onderscheiden van betwistingen ten gronde of vragen om vermindering bij toepassing van fiscale bepalingen. Het is daarom aangewezen te wachten met de opheffing van artikel 9 van het Regentbesluit voor wat betreft de andere federale belastingen tot die harmonisering is afgerond.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Luk VAN BIESEN (Open Vld)

ces impôts. Le droit de grâce du ministre des Finances est maintenu en ce qui concerne “l’application des lois et arrêtés en matière de droits d’enregistrement, d’hypothèque et de greffe, de droits de succession, de droits de timbre, de taxes assimilées au timbre et de taxe sur la valeur ajoutée”, ce droit étant délégué, en vertu d’un ordre de service daté du 2 décembre 1991, “au directeur de l’administration de la TVA, de l’enregistrement et des domaines, avec faculté de [le] subdéléguer aux fonctionnaires qu’il désigne.”

Dans le cas des impôts sur les revenus et des taxes qui y sont assimilées, le moment où l’accroissement d’impôts ou l’amende deviennent “définitifs” peut en effet être clairement déterminé, ce qui est moins le cas, par exemple, pour la TVA. De plus, l’“harmonisation” des procédures fiscales est actuellement au stade de projet, si bien qu’en attendant, il n’est pas toujours possible, en cette matière, de faire la distinction entre les requêtes en remise d’amendes et les contestations de fond ou les demandes de réduction sollicitées en application de dispositions fiscales. Il s’indique par conséquent d’attendre que cette harmonisation soit clôturée avant d’abroger l’article 9 de l’arrêté du Régent en ce qui concerne les autres impôts fédéraux.

Nr. 4 VAN MEVROUW VAN CAUTER EN DE HEER VAN BIESEN

Art. 3 (nieuw)

In het voornoemde hoofdstuk 2, artikel 3 invoegen, luidende:

“Art. 3. Onverminderd de toepassing van in de specifieke wetten voorziene bepalingen, beslist de fiscale bemiddelingsdienst, bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), over de verzoeken om kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes vermeld in de artikelen 444 en 445 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en in artikel 2, 3de lid, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, voor zover die belastingverhogingen en administratieve boetes geen strafrechtelijk karakter hebben verkregen.”.

VERANTWOORDING

Krachtens artikel 3 kan geen beslissing worden genomen over verzoeken die betrekking hebben op boetes of belastingverhogingen die het voorwerp uitmaken van specifieke procedures, zoals het onbeperkt uitstel van de invordering, de collectieve schuldenregeling, enz. Evenmin kan een kwijtschelding worden verleend voor boetes en belastingverhogingen die werden opgelegd door de rechter of het gevolg zijn van de una via-wetgeving.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Luk VAN BIESEN (Open Vld)

N° 4 DE MME VAN CAUTER ET M. VAN BIESEN

Art. 3 (nouveau)

Dans le chapitre 2 précité, insérer un article 3 rédigé comme suit:

“Art. 3. Sans préjudice de l’application des dispositions prévues dans les lois particulières, le service de conciliation fiscale, visé à l’article 116 de la loi du 25 avril 2007 portant des dispositions diverses (IV), statue sur les demandes de remise ou de diminution des accroissements d’impôts et des amendes administratives prévus aux articles 444 et 445 du Code des impôts sur les revenus 1992 et à l’article 2, alinéa 3, du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus, pour autant que ces accroissements d’impôts et amendes administratives n’aient pas acquis de caractère pénal.”.

JUSTIFICATION

En vertu de l’article 3, aucune décision ne peut être prise concernant des amendes ou des accroissements d’impôts qui font l’objet de procédures spécifiques, telles que la surséance indéfinie au recouvrement, le règlement collectif de dettes, etc. Une remise ne peut pas non plus être accordée pour les amendes et les accroissements d’impôts qui ont été infligés par le juge ou qui découlent de la législation *una via*.

Nr. 5 VAN MEVROUW VAN CAUTER EN DE HEER VAN BIESEN

Art. 4 (nieuw)

In het voornoemde hoofdstuk 2, artikel 4 invoegen, luidende:

“Art. 4. De beslissingen over de verzoeken om kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes gericht aan de fiscale bemiddelingsdienst worden genomen door een meerderheid van het quorum van de leden van het College vermeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007, tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), elk lid beschikkend over één stem en het quorum zoals bepaald door het reglement van interne orde. In geval van pariteit van stemmen, is de stem van de voorzitter doorslaggevend.”.

VERANTWOORDING

Artikel 4 houdt rekening met de opmerking van het Rekenhof dat een nieuwe procedure waarbij de minister van Financiën de knoop moet doorhakken wanneer de leden van het College van leidinggevend en de fiscale bemiddelingsdienst geen unanimité van stemmen zouden bereiken, slechts “deels tegemoet komt aan aanbeveling 63 van de parlementaire onderzoekscommissie die er voor pleit de minister niet meer te betrekken bij de beslissingneming.”.

In het licht van die opmerking wordt in artikel 4 bepaald dat de beslissing over de kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen of administratieve boetes genomen wordt door een meerderheid van het quorum van de leden van het College van de fiscale bemiddelingsdienst en dat, ingeval van pariteit van stemmen, de stem van de Voorzitter van het College doorslaggevend zal zijn.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Luk VAN BIESEN (Open Vld)

N° 5 DE MME VAN CAUTER ET M. VAN BIESEN

Art. 4 (nouveau)

Dans le chapitre 2 précité, insérer un article 4 rédigé comme suit:

“Art. 4. Les décisions relatives aux demandes de remise ou de diminution des accroissements d’impôts et des amendes administratives adressées au service de conciliation fiscale sont adoptées à la majorité du quorum des membres du collège mentionné à l’article 1er de l’arrêté royal du 9 mai 2007 portant exécution du Chapitre 5 du Titre VII de la loi du 25 avril 2007 portant des dispositions diverses (IV), chaque membre ayant une voix et le quorum étant déterminé par le règlement d’ordre intérieur. En cas de parité des voix, la voix du président est prépondérante.”.

JUSTIFICATION

L’article 4 tient compte de l’observation de la Cour des comptes selon laquelle une nouvelle procédure où la décision reviendrait au ministre des Finances si les membres du Collège de dirigeants du service de conciliation fiscale ne parviennent pas à atteindre l’unanimité des voix, ne “rencontre [que] partiellement la recommandation 63 de la commission, qui préconise de ne plus faire intervenir le ministre dans la décision.”.

À la lumière de cette observation, l’article 4 prévoit que la décision relative à la remise ou à la réduction d’accroissements ou d’amendes administratives est prise par une majorité du quorum des membres du Collège du service de conciliation fiscale et qu’en cas de parité des voix, la voix du Président du Collège sera prépondérante.

Nr. 6 VAN MEVROUW **VAN CAUTER** EN DE HEER **VAN BIESEN**

Art. 5 (*nieuw*)

In het voornoemde hoofdstuk 2, artikel 5 invoegen, luidende:

“Art. 5. De Koning bepaalt de inwerkingtreding en de nadere regels van uitvoering van dit hoofdstuk.”

VERANTWOORDING

Artikel 5 machtigt de Koning om de inwerkingtreding van dit hoofdstuk te bepalen evenals de te volgen procedure en de wijze van rapportering.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Luk VAN BIESEN (Open Vld)

N° 6 DE MME **VAN CAUTER** ET M. **VAN BIESEN**

Art. 5 (*nouveau*)

Dans le chapitre 2 précité, insérer un article 5 rédigé comme suit:

“Art. 5. Le Roi détermine l’entrée en vigueur ainsi que les modalités d’exécution du présent chapitre.”

JUSTIFICATION

L'article 5 habilite le Roi à déterminer l'entrée en vigueur de ce chapitre ainsi que la procédure à suivre et la méthode de rapportage.

Nr. 7 VAN MEVROUW **VAN CAUTER** EN DE HEER **VAN BIESEN**

HOOFDSTUK 3 (NIEUW)

Na artikel 5, hoofdstuk 3 invoegen, luidende:

“Hoofdstuk 3. Uitbreiding van de mogelijkheid tot het indienen van een aanvraag tot fiscale bemiddeling in geval van betwisting van een kadastraal inkomen”.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Luk VAN BIESEN (Open Vld)

N° 7 DE MME **VAN CAUTER** ET M. **VAN BIESEN**

CHAPITRE 3 (NOUVEAU)

Après l'article 5, insérer un chapitre 3 intitulé:

“Chapitre 3. Extension de la possibilité d'introduire une demande de conciliation fiscale en cas de contestation d'un revenu cadastral”.